

MONGOLICA-VI

Посвящается 150-летию
со дня рождения А. М. Позднеева

Составитель И. В. Кульганек

Санкт-Петербург

2003

УДК 951.93
ББК ТЗ(5Мо)

Ответственный редактор

С. Г. Кляшторный

Редакционная коллегия

Н. С. Яхонтова, С. Д. Дмитриев, И. В. Кульганек

Издание осуществлено при финансовой поддержке
Российского гуманитарного научного фонда (РГНФ)
Проект 02-04-16155д

Mongolica-VI: Сб. ст. — СПб.: Петербургское Востоковедение, 2003. — 160 с.

М 77

Сборник посвящен 150-летию со дня рождения видного российского монголоведа, профессора кафедры монгольской словесности восточного факультета Санкт-Петербургского Государственного Университета, а позже, в течение 20-ти лет, — директора Восточного института во Владивостоке, — Алексея Матвеевича Позднеева (1851—1920), оставившего большое научное наследие, подготовившего плеяду своих последователей монголоведов: историков, филологов, лингвистов, литературоведов.

В этом сборнике представлены статьи, главным образом петербургских и московских ученых, по проблемам, которые занимали А. М. Позднеева в разные этапы его научной деятельности.

В них развиты мысли, углублены гипотезы, предположения, наблюдения и выводы, высказанные ученым в своих трудах, посвященных истории, этнографии, религии монгольских народов.

«Монголика-6» имеет 4 раздела: «Источниковедение и историография», «Из рукописного наследия», «Литературоведение и фольклористика», «Из архива востоковедов», «Наши переводы».

Сборник статей рассчитан на специалистов-монголоведов, историков науки, культурологов и всех, интересующихся историей России и Центральной Азии.

Корректор — *А. Востоковедова*

Технический редактор — *М. В. Вялкина*. Выпускающий — *О. И. Трофимова*

Макет подготовлен издательством «Петербургское Востоковедение»
191186, Россия, Санкт-Петербург, Дворцовая наб., 18

Подписано в печать 20.05. 2003. Формат 60×90 1/8. Гарнитура основного текста «Times New Roman». Печать офсетная. Бумага офсетная. Объем 20 печ. л. Тираж 500 экз. Заказ № 1032

Отпечатано с готовых диапозитивов в Академической типографии «Наука» РАН
199034, Санкт-Петербург, 9 линия, 12

Перепечатка данного издания, а равно отдельных его частей запрещена. Любое использование материалов данного издания возможно исключительно с письменного разрешения издательства.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval systems or transmitted in any form or by any means: electronic, magnetic tape, mechanical, photocopying, recording or otherwise without permission in writing form of the publishing house.

ISBN 5-85803-250-8

9 785858 1032502

© Санкт-Петербургский филиал Института востоковедения РАН, 2003

© И. В. Кульганек, составление, 2003

© «Петербургское Востоковедение», 2003

Зарегистрированная торговая марка

Содержание

<i>И. В. Кульганек</i>	Предисловие	5
<u><i>Н. П. Шастина</i></u>	А. М. Позднеев. (Подготовка к печати, примечания <i>А. Г. Сазыкина</i>)	7
<i>В. Л. Успенский</i>	Монгольские, ойратские и тибетские рукописи и ксилографы, поступившие в Санкт-Петербургский университет от А. М. Позднеева	19
<i>И. В. Кульганек</i>	Фонд А. М. Позднеева в Архиве востоковедов при СПбФ ИВ РАН	24
<u><i>И. И. Йоршиш</i></u>	Важнейшие события жизни и деятельности А. М. Позднеева	26

Источниковедение и историография

<i>П. О. Рыкин</i>	Монгольская концепция родства как фактор отношений с русскими князьями: социальные практики и культурный контекст.	28
<i>Е. Н. Афонина</i>	К оценке политики тумэтского Алтан-хана (1507—1581)	39
<i>С. В. Дмитриев</i>	Атызы Йоллыг-тегин. Этнод из области тюрко-монгольской традиционной политической культуры	48
<i>В. Н. Митин</i>	Некоторые вопросы деятельности Монгольской комиссии АН СССР в 1941—1953 гг.	55
<i>А. Г. Юрченко</i>	Монгольская мужская прическа XIII века	63
<i>А. А. Бурыкин,</i> <i>О. Ю. Коробейникова</i>	Слова «калмык», «калмыцкий» в русском языке XVIII века	69

Из рукописного наследия

<i>А. Г. Сазыкин</i>	Ойратская версия «Манджушри нама сангити»	73
----------------------	---	----

Литературоведение и фольклористика

<i>Б. М. Нармаев</i>	Гесар и ад	82
<i>А. Д. Цендина</i>	Куда исчез Джамуха?	86
<i>Л. Г. Скородумова</i>	Особенности беллетризации в современной монгольской литературе	91
<i>В. К. Шивялова</i>	Два варианта монгольской народной охотничьей песни	94

Из архива востоковедов

	Письма В. А. Казакевича к В. Л. Котвичу (1925—1936 годы). (Подготовка к печати, предисловие и примечания <i>А. М. Решетова</i>)	96
<i>А. Г. Юрченко</i>	История изучения «Книги о Тартарах» Иоанна де Плано Карпини	114
<i>Я. П. Шишмарев</i>	Письма Я. П. Шишмарева к Н. М. Пржевальскую. (Подготовка к печати и примечания <i>А. И. Андреева</i>)	118
<i>С. А. Кондратьев</i>	Стихи о Монголии. (Предисловие <i>И. В. Кульганек</i>)	124

Наши переводы

<i>Л. Дашням</i>	Сон (рассказ), Четыре времени года и одно чувство (стихотворение). (Перевод с монгольского <i>Л. Скородумовой</i>)	135
<i>Д. Батбаяр</i>	Небо любимой (рассказ), прозаические миниатюры, афоризмы. (Перевод с монгольского <i>М. П. Петровой</i>)	137
	Монгольские народные песни. (Перевод с монгольского <i>И. В. Кульганек</i>)	142
<i>А. И. Андреев</i>	Открытие музея <i>П. К. Козлова</i>	144
	Рецензии	146

ИЗ РУКОПИСНОГО НАСЛЕДИЯ

А. Г. Сазыкин

Ойратская версия «Манджушри нама сангити»

Одним из весьма распространенных и известных буддийских сочинений, вошедших в состав монгольской литературы, следует признать сборник гимнов в честь покровителя знаний бодхисаттвы Манджушри, обычно упоминаемый в научном обиходе под санскритским заглавием «Манджушри нама сангити» (Mañjuśrī nāma saṅgīti, монг. Manjusiri-yin ner-e-yi üneger ögüleküi, «Истинное произношение имени Манджушри»).

Самый ранний монгольский перевод сочинения был выполнен и издан ксилографическим способом в XIV в.¹ Впоследствии появилось значительное число новых монгольских переводов и редакций «Манджушри нама сангити», которые чаще всего распространялись в виде отдельных изданий, в числе которых пекинские ксилографы конца XVI² и первой половины XVIII в.³, а также бурятские ксилографы второй половины XIX в.⁴ Кроме того, сочинение вошло в состав буддийского Канона на монгольском языке⁵ и в сборник тарни (заклинаний) и сутр «Сундуй»⁶.

Исследования различных монгольских переводов и редакций сочинения уже появлялись в научной печати⁷. Однако во всех случаях вне поля зрения востоковедов оставалась ойратская версия сборника. Объясняется это единственной причиной. Ни в одной из многочисленных коллекций монгольских рукописей и ксилографов Европы, США и Японии нет ни одного экземпляра ойратской версии «Манджушри нама сангити».

Тем не менее, существование ойратского перевода сборника и имя переводчика хорошо известны востоковедам. Таковым является ойратский Зая-пандита

Намхай-Джамцо (1599—1662), о чем сообщается в биографии этого просветителя, написанной одним из его учеников⁸.

Ознакомиться же с заяпандитовским переводом «Манджушри нама сангити» в настоящее время можно только по рукописям, имеющимся в богатейших улан-баторских рукописных коллекциях. Две рукописи этого сочинения на ойратском «ясном письме» находятся в рукописном фонде Института языка и литературы Монгольской Академии наук⁹.

Заяпандитовский перевод гимнов в честь Манджушри был включен также в ойратскую версию сборника «Сундуй», составленную Эрх-цорджи, одним из учеников Зая-пандиты¹⁰. Две рукописи этого сборника на ойратском «ясном письме» находятся в Государственной публичной библиотеке Улан-Батора и одна рукопись — в собраниях Института языка и литературы Монгольской Академии наук¹¹.

Для подготовки к изданию транслитерации текста ойратской версии «Манджушри нама сангити» была выбрана улан-баторская рукопись под шифром 797 (69), содержащая полный текст сочинения и колофон переводчика.

Настоящая публикация дает востоковедам возможность ознакомиться еще с одним из образцов литературного творчества ойратского Зая-пандиты и может стать полезным материалом для более полного комплексного исследования многовековой истории бытования среди монгольских народов одного из популярнейших памятников древней буддийской словесности.

[1a] Na-ma sa-ga-di orošibo::

[1b] Enedkegiyin kelen-dü: Ārya Mañzušri: na-ma sa-ga-di: Töbödiyin kelen-dü: Gpaqs pa gzam dpal gyai: mchan yang daq par brzod pa: Mongyoliyin kelen-dü: Xu-tuq-tu Mañzušri-yin nere sayitur ögütlekü: xutuq-tu zalou Mañzušri(-du) mürgümüi::

I

<1> tende nomoyodxoxu berkeši nomoyodxoqčinedü: yur=ban yertünčü-yi ilayuqči bā=tur: očir erketü niyuucayin xān: telger çayān padma metü nidütei:

<2> delgereqsen padma metü niyuur-tu: coq-tu Očiro-dh[a]ra: öböriyin çariyin dēdü očir: basa [2a] basa ergiülün üyiledüq=çi:

<3> kilinggiyin xuniyāriyin üye tögüskü terigüüten: kizār ügei çartān očir-tu: nomoyodxoxu berkeši nomo=yodxoqči bātur: ayouxu metü bātur yanzutu:

<4> üzülür maši sacuraxui očir: öböri-yin çar-tu ergiülün üyiledüq=çi: yeke örošonggüi kigēd biliq: arya-bēr amitani tusa üyiledüqči dēdü:

<5> tālan zöb=šon bayaxui sedkil-tü: kiling=leklü beyeyin dürsü tögü=süqsen: burxani üyile üyile=düqči itegel:: beye sögöd=klü terigüüten-lügē xamtu:

<6> tögünçilen boluqsan ilayun tögü=sün üleqsen dousuqsan burxan-du mürgēd: alixa-bēn xamtudxan üyiledçi: gegēni emüne souji eyin kemēn ayiladxabai::

<7> tügēmel [2b] ezen namai otočiloxui kigēd: mini tusadu namai nigüülesküyin tula: yelbi xubilyāni tor-yēr ilerkei dousuqsan: bodhi-yi nadur mayad olayou=lun soyirxo::

<8> sedkil nisvānis xudxun: ülü medeküyin šabar-tu çibüqsen: amitan бүкүни ото=čiloxui kigēd: dēre ügei açi üre olxuyin tula::

<9> ila=yun tögüstün üleqsen dousuq=san burxan: üzülülüqči amitani blama: tere çinar medeqči yeke tangyariq: erketü sedkil medeküyin dēdü::

<10> ilayun tögü=sün üleqseni belge biligiyn beye: yeke usnr ügeyin ezen: öböron boluqsan belge biligiyn beye: zñā(-na)-sado Mañzušri-yin:

<11> nere sayitur ögüleküyin oki: gūn udxayin udxa ayui yeke: adalidxal ügei yeke [3a] udxa maši amurlingyui: teri=gülüñ dumda eçüs-tü buyan-tu:

<12> nōq=çiqsōn burxan-noyoud nomlon: irē ödüi noyoud çü nomloxui: ödügēdeyin dousuqsan burxad: basa basa ali nomloqson::

<13> yelbi xubilyāni tor yeke ündüsün-ē=ce: yeke Očiro-dharayin niyuuca tarni bariqči: caqlaši ügei noyou=di bayaxaxuyin öüden-ēce: doun-du abučçi ali bui nomlon soyir=xo::

<14> itegel xamuq dousuqsan burxadiyin: niyuuca-yi bariqči mayad bolxuyin tula bi: mayad çarxui kürtele öüni: batu <sedkil> sedkil-yēr bi barimui::

<15> nisvānis xocorli ügei arilyan: ülü mede=klü xocorli ügei tebçiküyin tula: sedkiliyin ilyal yambarçi=lan amitan-noyoudtu nomlon soyir=xo::

<16> niyuucayin erketü Oçi=ro-pāni: tögünçilen boluqsan-du [3b] teyin kü: zalba(ṛ)ḍ alixa-bēn xabsu=run üyiledçi: beyebēn sögö=dün: gegēni emüne abai::

II

<17> tende xoyor költöni dēdü ilayun tögüstün üleqsen: dousuqsan Šākya-müni burxan: öböriyin aman-ēce urtu örgön: (sayin) kelēn sung=yān üyiledçi::

<18> çurban yertün=cü-yi geyigüülün: dörbön šumnu=šiyin dayisu[n] nomoyodxon: ami=tan-noyoudiyin çurban mou zayā=tani arilyan üyiledküyin tula müšēn üyiledçi:

<19> Esürüni zar=liq irouda: çurban yertünçü бүкүни дүтүрген: Niyuucayin er=ketü yeke küçütü: Očiro-pāni-du xarin zarliq bolboi::

<20> yeke örošonggüi tögüsüqsen: çı amitan-du tusa bolxuyin tula: belge biligiyn beyetü Mañzušri-yin: nere ögütlekü yeke tusa=tai:

<21> arilyan üyiledçi kilinçe [4a] arilyaxui: öüni ende-ē=ce sonosxō kiçēkü: çini sayin Očir bariqči: coq-tu Očiro-pāni sayin:

<22> niyuucayin ezen töüni tula bi: çimadu sayitur üzülün üyiledsü:: nigen üzülür-tü sedkil-yēr çing=na:: ilayun tögüsüqsen tere sayin kemēn zalbaribai:

III

<23> tende ilayun tögüsüqsen Šākya-müni niyuuca tarniyin yeke izour-tu xamuq kigēd:

niyuuca tarni uxān tarni bariqčini ayımaq:
γur=ban izourtan-du sayitur üze=ji::

- <24> yertünčü kigēd yertünčü-ēce nōqčiqsōni izour
yertün=čü-yi geyigüülüqçi yeke izour:
mahā-mudra-yin dēdū izour kigēd:
yeke izour-tu usni-sa-yi yekede üzeji::

IV

- <25> ügeyin ezen šülüqlen:
niyuuca tarni-yin xān zurγān tögüsün:
xoyor [4b] ügei bolxui kigēd:
ülü törö=küi nomtu öüni nomloboi::

- <26> ā ā: i i: u uu: e ee: o oo: a aḥ:
sti-don hridi zñā-na murddi ra ha:
buddo bundha
a dredo vaddi a

- <27> om bazar dīkxva du ka-cce da
prazñā zñā-na
kā-ya vā-gī šo-ra:
a-ra pa-za-nā ya de na-ma::

V

- <28> ene metü ilayun tögüsün üleqsen burxan:
dousuqsan burxan a-ēce bolun:
a inu üzügüyin tomō бүктүни дēdū:
yeke udxatai dēdū üzüq mün::

- <29> törökü üge-yi dotor-ēce γarun:
ügedü ögüüleküi tebčün:
ögüülekü-yi бүктүни үндүсүни oki:
xamuq ügeši sayitur geyigüülün üyiledkü::

- <30> yeke takil yeke tacāngyui:
xamuq amitani bayaxna [5a] üyiledkü:
yeke takil yeke urin:
xamuq nisvānišiyin yeke dayisun::

- <31> yeke takil yeke mung=xaq:
mungxaq oyoun mungxagi aril=yaxu:
yeke takil yeke kiling:
yeke kiling yeke dayisun::

- <32> yeke takil yeke tačingyui:
xamuq tacāxui arilyan üyiledkü:
yeke küsel yeke amuyuułang:
yeke bayas=xulang yeke tāłaxui::

- <33> dürsü yeke beye čü yeke:
önggö yeke bolun beyeyin kemzē yeke
nere čü yeke ayui yeke:
yeke ou mandal mün::

- <34> biligiyin yeke mese bariqçi:
yeke nis=vānišiyin dēdū γoxo:
yeke aldar yekede aldaršiqsan:
yeke gegēn yeke todorxoi::

- <35> yeke yel=bi <yeke> xubilyān bariqçi mer=gen:
üyile bütüqsen yeke yel=bi xubilyān:

bayaxulang(-yēr) baya=suqçi yelbi xubilyān:
nidü [5b] xubilyaxui yeke yelbi xubil=yān:

- <36> öqligöyin yeke ezen erkiyn mün:
yeke šaqšābad bariqčini oki:
yeke külicenggüi batu=da bariqçi:
kičēnggüi yeke kičēnggüi mün::

- <37> yeke samadi diyā=ni oron:
yeke biligiyin beye bariqçi:
yeke küčü yeke arya-tu:
irol belge biligiyin dalai kü::

- <38> yeke asaraxuyin öbörčilön caqlaši ügei:
oyouni dēdū yeke öřšonggüi:
yeke oyoun tögü=süqsen yeke biliq-tü:
yeke arya-tu yeke mergen::

- <39> yeke ridi xubil=yāni küčü tögüsüqsen:
yeke küčütü yeke xurdun:
yeke aldar=šiqsan yeke ridi xubilyātu:
čina=duši daruqçi yeke küčütü::

- <40> sangsariyin yeke oula ebden:
batu=da yeke očir bariqçi:
yeke doq=šin yeke türgen küčütü:
yeke ayoul-tai ayayoulun üyiledüqçi::

- <41> dēdū [6a] yeke izour-tu itegel:
yeke kölgöni yosun-du aqçi:
yeke niyuuca tarniyin dēdū blama:
yeke kölgöni yosuni dēdū::

VI

- <42> yeke küčü tögüsüqsen yeke čidaqçi:
yeke Byirouzana burxan:
niyuuca <niyuuca> tarniyin yeke yosun-ēce boluqsan:
niyuuca tarniyin yeke yosuni mün činar-tu::

- <43> ar=ban baramid olun:
arban baramid-tu orošin:
arban baramid ari=luqsan:
arban baramidiyin yosun::

- <44> arban γazariyin erketü itegel:
arbaduyār γazar-tu orošiqçi:
arban medeküi maši ariluqsan mün: činar-tu:
maši ariluqsan arban medeküi bariqçi::

- <45> arban züyil arban udxayin udxa:
čidaqçi-yin erketü arban küčün tügēmel üzen[=ezen]:
xamugiyin üyile xocor=li ügei üyiledün:
arban züyil yeke erke tögüsüqsen::

- <46> terigütün [6b] ügei turbil ügei činar-tu:
mün tögünčilen činariyin činar ariluqsan činar-tu:
ünen-yēr ögütülen ülü urbaxui ügetti:
yambar ögütüleqsen tögünčilen üyiledüqçi::

- <47> xoyor-tu ügei kigēd xoyor ügei üzülüqçi:
ünen kizār-tu maši orošin:

- bi ügei arslani doutai:
terşiyin mou gürosü ayayoulun üyile=düqçi::
- <48> xamuq-tu odxui tusatai küčün
tögünčilen boluqsani sedkil metü xurdun:
ilayuqsan dayisu=ni ilyād teyin kü ilayuqsan:
kür=dü orčiulxui yeke küčü-tü::
- <49> čuulyani dēdü čuulyani sur=yaliyin baqşi:
čuulyani erkin erke tögüsüqsan čuulyani ezen:
čixulalan bariqçi yeke küčütü:
busudiyin ači ülü orkixui yeke yosutai::
- <50> üge-yin erkin ügeyin ezen ögütülektü=ye [7a] mergen:
üge kizār ügei üge-dü erketü:
ünen ügetü ene ögüü=leqçi:
dörbön üneni üzülük=či::
- <51> xarin ülü xarin xarin ülü ireqçi:
bserü yosutu uduri=duqçi pradikabud:
mayad yarxui eldeb-ēce boluqsan:
yeke maxamud yaqca ündüsün::
- <52> cubu=ril baran dayini daruqsan dge=slong:
tacāngyui xayacaq erketen nomoyoduqsan:
amuyuuulang oluq=san-yēr ayoul ügei olun:
seriün boluqsani tula budungyui ügei::
- <53> uxān kigēd köl tögüsün:
yertünčül medeqčini dēdü sayibēr oduq=san:
minügei-dü ülü barin bidü ülü bariqçi:
xoyor üneni yosun-du oroşin::
- <54> orčilonggiyin čina=du kizār-tu kürün:
üyile üi=ledün xourai-du oroşiqson:
medeküi imaqta mayad arilun:
biligiyn mese-bēr maşi ebdeqçi:
- <55> [7b] dēdü nom nomiyn xān todorxo-yi tögüsün:
yertünčü-yi geyigüü=lün üyiledüqčini dēdü:
nomiyn erketü nomiyn xān:
sayin mör üzülük=či::
- <56> tusa бүтүн күсел бүтүтқен:
xamuq бүкү sejiq teb=čiqsan:
teyin ülü adxaqlaxui činar baraşi ügei:
dēdü nomiyn činar baraqdaxu ügei::
- <57> buyan tögüsüq=sen buyani čuulyan:
belge biliq yar=xuyin yeke oron belge biliq:
bel=ge biliq tögüsün bui ügei meden:
xoyor čuulyani čuulyan xurāq=či::
- <58> xamugi ilayuqsan möngkü yoyatu:
sedkilgeyn dēdü oyoun tögüsüqsan samadi:
angkida öbör uxaxui biliq ülü kelbe=rin:
dēdüyin uridu yurban beye bariqçi::
- <59> burxani tabun beye=yin mün činartu:
tügēmel ezen tabun belge biligiyn mün činar:
tabun burxani ezen titim-tü:
[8a] (tacāl) ügei tabun nidü barin:
- <60> xamuq burxadi öüskeqçi:
dēdüyin dē=dü burxani küböün:
medeküi-bēr sangsar yarun törökü oroşixu ügei:
nom-ēce bolxui sangsar aril=yaqçi::
- <61> nigene čing batu očir činar:
törod saca amitani ezen:
oqtoryui-ēce bolun öböron boluqsan:
bilig belge biligiyn yeke yal::
- <62> yeke gerel maşi gei=güülün:
belge biligiyn gegēn iler=kei tögüsün:
amitani gerel belge biligiyn zula:
yeke coq zali gegēn gerel-tü::
- <63> dēdü tarniyin mün ezen uxān tarniyin xān:
yeke üyile бүтөқчи niyuuca tarniyin xān:
yeke usnisa yayixamşiq us=nir:
eldeb üzülükçi oqtoryu-yin ezen::
- <64> boqdoşiyin dēdü xamuq burxadiyin ezen:
xamuq amitani bayas=xui nidü tögüsüqsan:
eldeb beyeteni öüskeqçi:
dakin [8b] ögütüleküi yeke arşi::
- <65> yurban izour bariqçi niyuuca tarnidu:
niyuuca tarni bariqçi yeke tangya=riq:
nigen dēdü yurban erdeni barin:
dēdü yurban kölgö üzüü=lüqçi::
- <66> maşi ilayuqsan tusa-tu calma:
yeke bariqçi očir cal=ma:
očir yoxo calma:
ayayou=lun üyiledüqçi ayayouluqçi očir:: : ::

VII

- <67> kilingteni xān ayayouluqçi zur=yān niyuur-tu:
küčütei zuryān nidü zuryān yartu:
xokimoi irzayar soyötu:
ha-la ha-la zoun niyuur-tu::
- <68> todxoriyin xān Yamandaka:
ayayoulun üyiledüq=či očir küčütü:
očir aldar=şiqsan očiriyin züreken:
yeke kebelitü yelbi xubilyān očir::
- <69> očir-ēce töröqsön očiriyin činar:
očiriyin züreken oqtor=yui metü:
kelberil ügei nigen [9a] xungyurcoq(-yēr) yamulan:
zāni noyiton arasun xubcasu ümü=sün::
- <70> (yeke) doqşino ha ha kemēn dourisxan:
hiy hiy kemēn dou=rishan ayayoulun üyiledüqçi:
tösör dourisxaxui yeke inēl-tü:
očir inēl yekede dou=rishaxqçi:
- <71> očir sadun mahā-sado:
yeke amuyuuulang-tu očir xān:
yeke bayaxulung-tu doq=şin očir:
hü kemēn douris=xaxui očir hü::

- <72> mese-dü oçir sumu barin:
oçir ildü-bēr xocorli ügei oqtolun tasuluq=çi:
xamuq oçir bariqçi oçir-tu:
bayilduyāni arilyaqçi yaqca oçir::
- <73> teskeşi ügei nidüttü badarangyui oçir:
üsün çü bada=rangyui oçir:
yeke buulyaxui buulyaxui oçir:
zoun nidü-tü oçir nidün::
- <74> beye oçir şara üsü-tü:
imaqta oroyin şara üsün [9b] beye-dü:
kimüsü uryuqsan oçir üzütür:
batu arasutu oçir züreken::
- <75> oçir erike barixui coq tögüsün:
oçiriyin çimeq-yēr çimeqsan:
ha ha kemēn yeke dou mayad dourisxaxui:
zuryān üzülq oçir doun::
- <76> yeke dou-tu yeke Mañzuşri
yurban yertün=çüdü nige doutu:
oqtoryuyin kizār tügēmel dou dourisxaq=çi:
dou tögüsüqsan noyoudi-yin oki::
- VIII**
- <77> ünēn bi ügei tögün=çilen çinar:
ünēn kizār üzülq ügei:
xōsun çinar ögütüleküi sürügiyin manglai:
gün ou yeke dou dourisxaqçi:
- <78> nomiyin dung yeke doutu
nomiyin yandi:
ülü oroşin yasalang-ēce nöq=çiqçi:
arban üzügiyin nomiyin yeke kenggerge::
- <79> beye ügei dē=dü sayin beyetü:
sedkil-ēce düürüqsan eldeb dürsütei:
[10a] xamuq dürsün noyoud üzeq=deküyin coq:
dürsüni köröq xocorli ügei bariqçi::
- <80> çidaq=daşi ügei yeke kemēn aldarşiq=san:
yurban oroni yeke erke-tü:
maşi öndür xutuq mör-tü oroşin:
yeke darbulya nomi-yin oki::
- <81> yurban yertünçü-dü (yaqca) zalou beye:
yesün törölkütöni ezen köqşin batu oron:
yuçin xoyor belge barixui:
yō yurban yer=tünçü-dü üzeskülengtei::
- <82> yer=tünçüşi sayitur (medeqçi) suryaliiyin baqşi:
ayoul ügei yertünçüşiyin surya=liyiyin baqşi:
yertünçüşi sed=kildēn sanaqçi itegel abural:
dēre ügei itegel ibēl::
- <83> oq=toryuyin kizār tügēmel edeleq=çi:
xamugi belge biligiyyin dala=yi:
bitöü mungxaq öndögöni nēn:
sangariyyin tor ebdeqçi::
- <84> nisvā=nişi xocorli ügei amurlilun:
[10b] orçilonggiyyin dalayin çinadu kürüqsan:
belge biligiyyin abaşiq öqtöqtön titim-tü:
dousuqsan burxani çimeq-tü bariqçi::
- <85> yur=ban zobolonggiyyin zobolong amur=lin:
yurban arilyan kizār ügei yurban getülüqseni olun:
xamuq tilyidker-ēce mayad getülün:
oqtoryui metü saca çinartu oroşiqçi::
- <86> nisvānişiyin xamuq kir-ēce nöqçin:
yurban cagi caq ügei onoqçi:
erdemi-yin titimten noyoudiyyin titim:
xamuq amitani yeke klu::
- <87> xamuq nisvānis-ēce getülün (maşi):
oqtor=toryuyin (!) mörtü sayitur oro=şin:
yeke mani erdeni bariqçi:
xamuq erdeniyyin dēdü tügēmel ezen::
- <88> delgereqsan yeke Γal=baravas modun:
yekeşiyin dēdü sayin bumba:
üyiledüqçi xamuq amitani tusa üyiledün:
tusalan [11a] duraşixui amitan-du ene=rin nigütülü-
süqçi::
- <89> sayin mou=gi meden xurān medeji:
tang=yariq meden tangyariq tögüsüqsan tügēmel
ezen:
caq meden amitani oyou medeqçi:
yurban züyil toniluqsan-du mergen::
- <90> erdem tögüsün erdem medeqçi:
nom meden ölzöyitöi ölzöi-tü bolxu:
xamuq ölzöyün ölzöi-tü:
aldar ölzöi-töi sayin aldar buyan-tu::
- <91> maşi amisxoulun üi=ledüqçi bayasxulanggiyyin yeke
tusa-tu:
yeke bayasxulanggiyyin yeke cenggel:
sayin kündüleliyyin takil: xotolo tögüsün:
maşi bayasxui coq-tu aldariyyin ezen::
- <92> dēdü tögüs dēdü-yi ögüqçi erkin:
ibēliyyin dēdü ibēl-dü zokis-toi:
yertünçüyyin dayisun şilya=dagiyyin dēdü:
ayoul xocor=li ügei arilyaqçi::
- <93> oroyin [11b] unjiliq unjiulxui üsü-tü:
(xongyorcoq) münza titim zoun:
tabun xangşör-tu oroyin tabun unji=liq tögüsüqsan:
cecegiyyin titim öndögiiyyin tabun unji=liq-tu:
- <94> terigtün möküriq yeke nomodyodxon oroxui yabu=
dal-tu:
nomodyodxon oroxui dēdü ariun yabudal-tu:
berke xatoujiliyyin muxur(-tu) kürüqsan yeke berke
xatoujil:
ariun oron dēdü Guudam::
- <95> ariun biraman ariuni meden:
ariun yasalang-ēce nöqçiqşöni ol=boi:
getülün toniluqsan teyin getülümel beyetü:
maşi getü=lün amurliqsan mün amurlingyu=yi::

- <96> yasalang-ēce nōqçin yasa=lang-ēce nōqçiqsōn:
sayitur yasalang-ēce nōqçiqsōn-dū šidar:
amuyulang zobolong ariyaxuyin muxurtu kürūqsen:
[12a] tacāngyui xayacan beye-ēce nōqçiqsōn::
- <97> čidaqdaxu ūgei adalidxal ūgei:
ülü iledün ülü ūzeqden tododxon ūyied=kü busu:
ülü urban xamuq-tu yabuxui tūgēmel:
narin cuburil ūgei kōrōnggō-ēce yaqca:[=xayacan]::
- <98> tōsun ūgei tōsun-ēce xayacaqsan kir ūgei:
aldas tebçiqsen gem ūgei:
maši serin seriqsan činar-tu:
xamuği meden xamuği uxaq=či dēdü::
- <99> teyin medeküyin nomi(yin) činar-ēce nōqçin:
xoyor ūgei belge biligiyn yosu bariqçi:
teyin adxaqlaxu ūgei jibxu=langtai bütūqsan:
yurban cagi=yin burxadiyin ūyile ūyiledüq=či::
- <100> burxan teri(gü)ün eçüs ūge=yi:
uridu burxan-du ündüsün ūgei:
kir ūgei belge biligi=yin yaqca nidün:
belge biliq beyetü tōgünçilen boluqsan::
- <101> [12b] ūgeyin erketü yeke ögüüleqçi:
öğüüleqçini dēdü oki ögüü=leküyin xān:
öğüüleküyin dē=dü manglai oron:
čidaši ūge=yi ögüüleküyin arslan::
- <102> xamuq-tu ūzeküti dēdü bayasxu=lang:
üzeküdü ūzesküleng-tei coq zaliyin eriken:
sayin genel badarangyui cogiyin byū:
yartu badarangyui genel ūzūü=lūqçi::
- <103> yeke dēdü otoçi=ni eriken:
ebeçini enelge yar=yaxui-du dēre ūgei:
xocor=li ūgei gem noyoudiyin zemis-tü modun:
ebeçin büküni yeke dayisun::
- <104> yurban yertünçüyin tālaxuyin oki:
coq-tu yabuxui odun mandal-tu:
arban zūgiyin oqtoruyin kizār turši:
nomi=yin ilayūqsan belge sayitur bai=youlun
- <105> amitan-du yaqca tel=ger šükür bolun:
asaraxui [13a] öröşoküyin mandal-du:
coq-tu padma böjigiyn ezen:
erdeni šükür yeke tūgēmel ezen::
- <106> xamuq burxadiyin yeke coq zali:
xamuq burxadiyin beye bariqçi:
xamuq burxadiyin yeke yoya:
xamuq burxadiyin yaqca šajin::
- <107> abaşıq öküyin coq oçir erdeni:
erdeni büküni erketü ezen:
yertün=çüyin erketü büküni ezen:
Oçir bariqçi büküni erkin::
- <108> xamuq burxadiyin yeke sedkil:
xamuq burxadiyin sedkil-dü oro=šiqson:
- xamuq burxadiyin yeke beye:
xamuq burxadiyin zarliq çü mün::
- <109> yeke genel-tü oçir naran:
kir ūgei oçir sara:
tacāngyui-ēce xayacaqsan teri=güüten yeke tacāngyui:
eldeb önggō badarangyui genel::
- <110> oçir zamilal-tu dousuqsan burxan:
[13b] amitani nom bariqçi burxan:
pad=ma-ēce töröqsōn coqtu burxan:
xamuği medeküi belge biligiyn sang bariqçi::
- <111> eldeb yelbi xubilyā bariqçi xān:
uxān tarni bariqçi yeke burxan:
oçir xur=ca (yeke) üldü:[=ildü]
maši arluqsan dēdü ūzūq::
- <112> zobolong tasuluqçi yeke kölgön:
yeke mese oçir nom:
jina=jıq gün oçir:
oçir oyoun ud=xa metü uxan::
- <113> xamuq baramid dousuqsan:
xamuq yazar noyou=diyın çimeq tögüsün:
maši ari=luqsan bi ūgei nom:
sayin genel-tü sara üneden belge biliq::
- <114> yeke kiçēnggüi yelbi xubilyāni tor:
xamuq ündüsünü dēdü ezen:
oçir souri xocorli ūgei tögüsün:
belge biligiyn beye xocorli ūgei bariqçi::
- <115> sayin oyoutu Samanda-bhadra:
amita=ni bariqçi yazariyin züreken:
[14a] xamuq burxadiyin yeke züre=ken:
xubilyāni eldeb kürdü bariqçi::
- <116> xamuq bodoşıyin čina=riyin dēdü:
xamuq bodoyin činar bariqçi
eldeb udxatu töröl ūgei nom:
xamuq nom-noyoudiyin mün činar bariqçi::
- <117> yeke biliq-yēr nige aqşan-du:
xamuq nom dotoro-bēn orou=lun bariqçi:
xamuq nom ilerke=yi onoqsan:
bhüdi arilyaqçi dēdü oyoutu čidaqçi::
- <118> kelbe=ril ūgei maši tungyalagiyn ezen:
bodhi bariqçi dousuqsan burxan:
xamuq burxadiyin ilerkei:
belge biligiyn yaliyin ilçi genel maši geyin::
- IX**
- <119> küseliyin ūyile sayitur bütēqçi:
xamuq mou zayātani teyin arilyaxui:
amitan büküni dēdü itegel:
xamuq amitani sayitur getülgen ūyiledüqçi::
- <120> nisvānişiyin bayildān-du yaqca [14b] bātur:
ülü (medeküi) dayisuni omoq ebdeqçi:
oyoutu yamu barixui coq tögüsūqsan:
batu ūzesküleng ūgei dūr=sü bariqçi::

- <121> zoun yar-yēn xamuq-tu ködölgön:
alxudaliyin yosör böjjiqlöküi:
coqtu zoun yar düürgen:
oqtorıyui tügē=mel böjjiq üyiledüqçi::
- <122> yazar delekeyin mandaliyin ayui-gi:
örosökül tabaq-yēr tügēmel gişkin:
köliyin erekeyin xumu=suni ayui-bēr çü:
Esürünü oron yazarı üzür-ēce daruq=çi::
- <123> nigen udxatu xoyor üge=yi nomiyin udxa:
dēdü udxa ayoul ügei:
teyin uxaxui el=deb dürsün udxa-tu:
sedkil kigēd teyin medeküi ündüsü tögüsün::
- <124> xocorli ügei bodoyin udxa noyoudi tālxui:
xōsun çinar tālxui taçingyui oyoutu:
sangsariyin tacāngyui terigülüteni [15a] tebçiqsen:
yurban sangsariyin yeke bayasxulang::
- <125> cayān öülen ariluqsan metü cayān:
sayin genel namuriyin sarayin genel:
urıyuxui cagiyin narani mandal metü üzes=külengeit:
xumusuni genel yekeng=ki ulān::
- <126> sayin mtoka titimi-yin üzür-tü:
dēdü yeke mto=ka üsü bariqçi:
gereliyin coq toqtoqson yeke erdeni:
xubil=yāni çimeq tögüsüqsen burxan::
- <127> zoun yertünçüiyin oron bükünü ködölgöqçi:
ridi xubilyāni köliyin yeke küçü tögüsün:
tere çinar maşi sanaxui bariq=çi:
dörbön sanal diyāni xān::
- <128> bodhi üyeyin ceceq küji:
tögünçilen boluqsani erdemiyin dalai:
möri-yin nayiman üreyin yosu uxa:
burxani ünēn mör uxaqçi::
- <129> xamuq amitan-du yekengki tacān:
oqtor=yui metü tacāl ügei
xamuq amita=ni sedkil-dü oron:
xamuq [15b] amitan sedkil metü xurdun::
- <130> xamuq amitan erketeni ud=xa meden:
xamuq amitan sed=kil bulāxui:
tabun coqcoyin ud=xa tere çinar meden:
maşi ari=luqsan tabun coqco bariqçi::
- <131> mayad yarxui bükünü muxurtu oroşin:
mayad yarxui bükün-dü mergen:
mayad yarxui bükünü mörtül <tü> oroşin:
mayad yarxu-yi bükünü üzülüqçi::
- <132> sangsari-yin ündüsün arban xoyor üye=şi arilyan:
ariluqsan arban xoyor züyil bariqçi:
dörbön ünēni yosuni bayidal-tu:
nai=man medeküi onol bariqçi::
- <133> ünēn udxayin arban xoyor bayidal tögüsün:
tere çinariyin arban zuryān bayidal uxa:
xorin bayidal-yēr bodhi-yi olun:
xamuq bayidal uxaxuyin dēdü burxan::
- <134> xamuq burxadiyin xubilyāni [16a] beye
caqlaşi ügei byeva tügēqçi:
nige aqşan-du xamu=gi ilerkei onon:
sedkil nigen aqşan-du xamuq udxa uxaqçi::
- <135> eldeb kölgöni arıyayin yosör:
amitan tusa onoqçi:
yurban kölgön-yēr mayad yarçi:
nigen kölgön-yēr açi üredü oroşin::
- <136> nisvānişiyin oron-noyoud ari=luqsan çinar-tu:
zayāni oron-noyoudi barin üyiledüqçi:
xamuq dalai müren-ēce getülün:
barilduulxui aqlaq-ēce boluq=san::
- <137> nisvānis şidar bükün-ēce nisvānişi:
abiyās-luyā selte oyōto tebçiqsen:
yeke örö=şonggüi arıya biliq üyiledü
ami=tani tusa üyiledüqçi::
- <138> xurān medeküi xamugiyin udxa teb=çin:
teyin medeküiyin udxa töridken üyiledüqçi:
xamuq amitan sedkiliyin urun tögüsüqsen:
[16b] xamuq amitan sedkil uxaqsan::
- <139> xamuq amitan sedkil-dü oro=şin:
tedeni sedkil-lügē zokil=dun oroqçi:
xamuq amitan sedkil xangyan üyiledçi:
xamuq amitan sedkil bayasxaqçi::
- <140> en=döürel büteliyin eçüs-tü kürün:
xamuq endöürel teyin tebçiqsen:
yurban udxa-du dam ügei oyoutu:
xamugi-yin udxa yurban erdemiyin ezen::
- <141> tabun coqcoyin ud=xa yurban caq-tu:
xamugiyin ilyal nige aqşan-du ilyan:
nige aqşani nigen-dü dousun burxan boluqsan:
xamuq burxadiyin mün çinar bariqçi::
- <142> beyeyin dē=dü beye ügei beye:
beyeyin muxur onoqçi:
eldeb dür=sün noyoudi xamuq-tu üzü=lüqçi:
erdeniyin dēdü mani::

X

<143> xamuq burxad onon üyiledkü:
[17a] dēre ügei (burxan) bodhi:
üzüq ügei niyuuca tami-ēce boluq=san:
yurban izour-tu yeke niyuuca tami::

<144> niyuuca tamiyin xamuq kereq öüskeqçi:
yeke dusul üzüq ügei:
yeke xō=sun tabun üzüq:
dusul xōsun zoun üzüq::

<145> xamuq bayidal tögü=süqsen bayidal ügei:
dunuur dumduur arban zuryān dusul-tu:
geşöü ügei tō-ēce nöq=çiqşon:
dörbön samadiyin üzür bariqçi::

<146> diyāni xamuq üyeşi meden:
diyāni uxa ünüsü uxaqçi:

- beyeyin dēdū diyān beyetü:
xamugiyin xān tögüs edleqçi beye::
- <147> beyeyin dēdū xubilyāni beye:
burxani xubil=yāni ündüsü bariqçi:
arban zūq eldeb xubilyān tūgēn:
ami=tani tusa yambarçılan üyi(le)düq=çi::
- <148> tenggeriyin erketü tenggeriyin [17b] tenggeri:
tenggeriyin erketü asu=riyin ezen:
ükül ügeyin er=ketü tenggeriyin tenggeri:
eb=den üyiledün ebden üyile=düqçi erketü:
- <149> sangsariyin keyid-ēce getülüşen:
burxan yaqcār amitani blama:
arban zūgi-yin yertünçü-dü sayitur aldar=şiqsan:
nomiyin yeke öqligüyin ezen:
- <150> asaraxuyin zemseq bele=dün:
öröşonggüyin zemseq ümü=sün:
biligiyin ildü numu sumu bariqçi:
ülü medeküi nisvāni=şiyin bayilduyāni arilyan::
- <151> şum[nu]=şiyin dayisun şumnus nomo=yodxoqçi batur:
dörbön şumnuşiyin ayoul arilyan üyiledçi:
dörbön şumnuşi-yin cerigiyin emnel darun:
yertünçü uduriduqçi dou=suqsan burxan::
- <152> takixu zokis=toi maqtaxu zokistoi mürgü=liyin [18a]
oron:
nasuda örgön takixu zokistoi:
kündülekü zokistoi ögüülen üyiledküyin dēdū
mürgü=klü zokistoi blamayin dēdū::
- <153> yur=ban yertünçü-yi nigen alaxu-bēr getü=lün:
oqtoruyi metü kizār ügei maşi tūgēmel:
yurbani uxor ariun arılıqsan:
zuryān ilerkei mede=küi zuryān dayan sanaxui tögü=
süşen::
- <154> bodhi-sado mahā-sado:
yeke ridi xubilyān-yēr yertün=çü-ēce nöqçin:
biligiyin çina=du kürtüşeni muxur:
mün töüni biliq-yēr olxu::
- <155> öböri uxor busudi uxor xamuq:
bükün-du tusa=laqçi dēdū budyalıq:
adalidxal bükün-ēce nöqçin:
medeküi kigēd medelgeyin dēdū ezen::
- <156> dörbön mutu=riyin udxa üzülüşçi:
erkin nomiyin öqligüyin ezen:
amitani çixula kündüleliyin dēdū oron:
yurban mayad yurxui-gi getülüşçini:
- <157> [18b] <ene> udxayin dēdū maşi arılıq=san coq:
yurban yertünçü-dü yeke sayin xubitu:
coq-tu uçiral bükünü bütēqçi:
coq tögüşüşeni dēdū Mañzuşri::
- <158> dēdū ögüqçi dēdū oçir çimadu sögödümüi:
üneni muxurtu kürtüşen çimadu sögö=dümüi:
- xōsun çinar-ēce boluq=san çimadu sögödümüi:
burxan boqdo çimadu sögödümüi::
- <159> tacā=xui burxan çimadu sögödümüi:
tälaxui burxan-du mürgün sögödü=müi:
bayasxui burxan çimadu sögö=dümüi:
cengeküi burxan-du mür=gün sögödümüi::
- <160> müşeküi burxan çimadu sögödümüi:
inēküi burxan-du mürgün sögödümüi:
burxani mün zarlıq çimadu sögö=dümüi:
burxani sedkil-dü (mürgün) sögödümüi::
- <161> ügei-ēce boluqsan <san> çimadu sögödümüi:
burxan bolxui çimadu sögödümüi:
oqtor=yu-[19a]-ēce boluqsan çimadu sögödü=müi:
belge biliq-ēce boluqsan çimadu sögödümüi:
- <162> yelbi xubilyāni tor çimadu sögödü=müi:
cenggel üzülüşçi burxan çimadu sögödümüi:
xamuq xamuq çimadu sögödümüi:
belge bili=giyin beye çimadu sögödümüi::

XII

- <163> om sarva dharma abha-va: so-bha-va:
bişoddha bazār zazirxu a ā a ah
prakri di pari şuddha: sarva dhar-mā ya-du-da:
sarva da-tā-ga-da
- <164> zñā-na kā-ya Mañzuşri pari şuddhi dā:
mubā dā-ye di a-ah
om sarva da-tā-ga-da hri-da-ya:
hari hari om hu hri: bhagavan
- <165> zñā-na muddhi vā-gī şo-ra:
mahā pā-za sarva dhr-ma:
ya-ya-na ā-ma-la su-pari şuddha:
dhrma dā-du zñā-na yarbha āh::

XIII

- <166> tegēd coqtu Oçir bariqçi:
bayasun [19b] gesēd alixa xamtudxaji:
ite=gel ilayun tögüşüşen tögünçi=len boluqsan:
dousuqsan burxan-du mürgud:
- <167> tende ite=gel niyuucayin ezen:
kilingte=ni xān Oçiro-pāni:
eldeb busud-luyā xamtu:
nuuca maqtād ene üge ayiladxaba-yi::
- <168> itegel bida daxan bayasul=cabai:
sayin sayin kü sayitur nomloboi:
teyin getülüşen açi üre kereqleqçi:
itegel ügei amitan-noyoud kigēd:
- <169> bida sayitur dousuqsan
bodhi xutuq olxui yeke üyile bütē=ktüi:
yelbi xubilyāni tori-yin yosu üzülüşen:
ene maşi ariun örgön ayui yeke

XI

- <170> gün sayin mör:
yeke tusa ami=tani tusa üyiledüqçi

burxan-noyoudiyin oron öüni:
dousuq(=san) xamuq burxad nomloboi:: ::

ünemleküyin nere sayitur ögütle=küi:
ilayun tögüsün üleqsen tögünçilen boluqsan
Şakya-müni nom=loqson dousbai:: : ::

<171> [20a] ilayun tögüsün üleqsen zñā-na sadun Mañzu-
şriyin

[Колофон]

γurban yertünçüyin itegel burxan baqşi:
γurban xoroni darulγa γurban surγuuli:
γurban töröl=kitöni mayad tonilyoxuyin tula üzü(ü)lün:
γurban sang sudur nomloqsoni oki::

olo sonosxui küsüq=çi biliq-tü şajin kigēd:
Oyiro=diyın tögüs xubitan oloni dura=duqsan-du::

mahā yoga-yin ündüsüni onisun:
mayad ud=xayin dēdū nom:
Mañzuşriyin nere sayitur ögütleküi sudur:
mani eril xangγaqçi na-ma sangγa=di öüni::

ariun süzüq-tü tögüs xubitan-du:
arγa bili=giyin mör töröülküyin tula:
ayaxa takilamiq rab-gbyam Za-ya pandida:
ayalγu Mongγoli-yin kelen-dü orçiulun nai=rulbai::

bātur Oçiro-pāni metü tögüs idertü:
batu Sümer oula metü kelberil ügei süzüq-tü:
baramidiyin şajin bariqçi Kün=dölöng ubaşa-yin zuryādu-
γār küböün:
bhadra süzüq-tü Batu-[20b]-möngkü tayiji kigēd::

ene metil orçiu=lun üyiledüqsen-dü:
endel aldal bui bögosü:
erten-ē=ce mungxaraqsan mini gem buyiza:
endöürel ügei uxātan eyetün yasan[=zasan] soyir=xo::

ontuγa üge-yi abural γurban erdeni:
oyō=to barixui mergedi daxan süzü=lüqçi:

ider zalou Mañzuşri-yin erdem:
yere-dü dou=rıxan orçiu luqsan buyan-yēr:
yeke kölgöni [21a] şajin (xamuq) önidö delgeren:
yesün törölkitön ötür burxan bolxu boltu=yai:: : ::
ma-għa-la:

Примечания

1. Факсимиле: *Haenisch E.* *Mongolica der Berliner Turfan-Sammlung II.* Berlin, 1959. P. 17, N A8; Транскрипция текста: *Ligeti L.* *Monuments Preclassiques 1 // Monumenta Linguae Mongolicae Collecta II.* Budapest, 1972. P. 141—143; Исследования памятника: *Цэрэнсодном Д., Алтангэрэл Ч.* Турфаны цуглуулгын ТМ 40 // *Studia Mongolica.* Т. 5, fasc. 6. Улан-Батор, 1965. P. 147—170; *Weiers M.* *Zum Textfragment TM 40 aus der Berliner Turfansammlung // Zeitschrift der Deutschen Morgen-ländischen Gesellschaft.* B. 117. Wiesbaden, 1967. P. 329—352; *Cerensodnom D., Taube M.* *Die Mongolika der Berliner Turfansammlung.* Berlin, 1993. P. 103—107.
2. Факсимиле: *Raghu Vira.* *Mañjuşrī-Nāma-Saṅgīti in Mongolian, Sanskrit and Chinese // Śata-Pitaka Series.* Vol. 18. New Delhi; Транскрипция текста: *Ligeti L.* *Preklasszikus emlékek 2.* XIII—XVI. *szabad es a XVII. szabad eleje [Monuments Preclassiques 2.* 13—16th century, and the beginning of the 17th century]. Budapest, 1965. P. 130—156.
3. *Сазыкин А. Г.* Каталог монгольских рукописей и ксилографов Института востоковедения Российской Академии наук. Т. II. М., 2001. № 2389; *Heissig W.* *Die Pekinger lamaistischen Blockdrucke in Mongolischer Sprache. Materialien zur mongolischen Literaturgeschichte.* Bd. 2. Wiesbaden, 1954 (Göttinger Asiatische Forschungen). N 23, 31, 114.
4. *Сазыкин А. Г.* Каталог. Т. II. № 2392—2394.
5. Каталог петербургского рукописного «Ганджура» / Составление, введение, транслитерация и указатели З. К. Касьяненко // *Памятники письменности Востока СII.* (Bibliotheca Buddhica, XXXIX). М., 1993. № 1; *Ligeti L.* *Catalogue du Kanjur mongol imprime.* Budapest, 1942. N 1.
6. *Ligeti L.* *La Collection Mongole Schilling von Canstadt à la Bibliothèque de l'Institut // T'oung Pao.* Paris; Leiden, 1930. T. 27. P. 134, N 3588 (1).
7. *Sarközi A.* *A 17th Century Mongol Mañjuşrīnāmasaṅgīti with Commentary // Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae.* T. XXXVI, fasc. 1—3. P. 449—468; *Цэндсүрэн Т.* Шинээр олдсон Жамбалцанжодын нэгэн Монгол орчуулгын тухай // *Studia Mongolica.* Т. XII (20), fasc. 15. Ulan-Bator, 1984. С. 224—235; *Higuchi K.* *Two Unreported Manuscripts of the Mañjuşrīnāmasaṅgīti. A Preliminary Report // Shakuyo keishiki-ni kansatsu sareu Mongoru teikokyki-no tojū gen go jo kyū-no kinkyū [Исследование комплексной лингвистической ситуации периода Монгольской империи на материале заимствованных форм].* Ehime, 1999. P. 79—93; *Сазыкин А. Г.* «Манджушри-нама-самгити» в переводе Аюпи-гуши // *Issues in Eurasian Languages (I).* On the Materials from the Collection of the St. Petersburg Branch of the Institute of Oriental Studies of Russian Academy of Sciences. Kyoto, 2001. P. 21—50.
8. Раднабхадра. *Лунный свет. История рабджам Зая-пандиты.* Факсимиле рукописи / Пер. с ойратского Г. Н. Румянцева и А. Г. Сазыкина; Транслит. текста, предисл., коммент., указ. и примеч. А. Г. Сазыкина // *Памятники культуры Востока.* Санкт-Петербургская научная серия. Т. VII. СПб., 1999. С. 62, № 27.
9. *Лувсанбалдан Х.* Тод бсэг, тóбннй дурсгалууд. Улаанбаатар, 1975. С. 240, № 0261.
10. Раднабхадра. *Лунный свет.* С. 66, № 22.
11. *Лувсанбалдан.* С. 236, № 0260.